



Søgan um klæðini

Framsýningin hjá Fornminnissavninum er nú eisini um føroysku klæðini upp gjøgnum árin



Hetta svarta og sera vakra broderaða turriklæðið, Nicolina hevur í hondunum, er úr Nólsoy. Tað varð upprunaliga gjørt til eina havnargentu, sum skuldi konfirmerast, men gentan doyði, og turriklæðið fór tað til eina fátæku gentu í Nólsoy.

Framsýningin hjá Fornminnissavninum er altíð opin á ólavsøku. Tað verður hon eisini í ár - og hon er nú meira forvitnislig, kann leggjast aftrat.

Framsýningin er nevniliga viðkað, so ein partur av framsýningini er um føroysku klæðini. Framsýningin er á loftinum á gamla Landsbókasavninum, og eitt rúm burturav er til klæðini.

Framsýningin er ikki ein lýsing av ávisum tíðarskeiði, men vísir ein part av teimum klæðum, Fornminnissavnið hevur í varðveitslu, og sum tey hildu vera áhugavert at sýna fram. Tað er Nicolina Jensen á Fornminnissavninum, sum hevur lagt framsýningina til rættis.

Tað fyrsta, vit koma til, eru amboðini, klæðini vóru gjørd við, rokkar, snældur og vevur. Gamlar myndir siga frá, hvussu amboðini vórðu nýtt. Og so fara vit inn til klædnaframsýningina.

BRÚDARKJÓLI -

Elsta plaggið á framsýningini er frá fyrst í 18. öld. Tað er eitt fyrklæði. Og hetta fyrklæði hevur sína søgu.

Prestakonan Anna í Kvívík var tvær ferðir gift, seinna ferð í 1722. Hon hevði átti ein grønblomstrutan hvítan brúdarkjóla. Brúdarkjólin var brúktur í fimm ættarlið, og tá varð hann gjørdur til tvey fyrklæði, og annað teirra er nú á framsýning. Onkuntíð er tað lítið. Hvar bitt fyrklæðið er farið, er ikki heilt greitt.

STAKKASTÁS

Stakkastás frá umleið 1720 hevur Fornminnissavnið fingið í gávu frá arvinginum eftir Janus úi í Stovu í Skúvoy. Tað gylta stásið er eins og tað, Lucas Debes sigur frá í 1673. Vit vita, at tað er gjørt í Keypmannahavn, men óivað eftir áheitan úr Føroyum, tí slíkt stás er ikki kent úr øðrum londum. Petur Andreassen, sáli, skrivaði í 1984 drúgvu grein í Sosialinum um júst

hetta stakkastásið, sum gekk í arv til tað fór á Fornminnissavnið.

Fleiri turriklæði eru, vov-in sum broderað. Eitt teirra, broderað, frá umleið 1850, varð upprunaliga gjørt til eina havnargentu, men gentan doyði, áðrenn hon varð konfirmerað, og turriklæðið fór síðan til Nólsoyar.

Og soleiðis hava øll plaggi sína søgu, øll tó ikki kenda søgu.

Vit síggja mannfolklaklæði og konufólkaklæði, til gerandis og heilagt.

Har er m.a. annað ein umleið hundrað ára gomul sjóstúka úr Saksun. Nicolina tekur til, so væl gjørd sjóstúkan er.

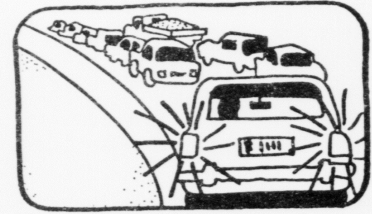
Nógvar umrøddastavnhettan hjá Poul á Látrinum á Eiði er við, og somuleiðis vesturin Jørgen-Frantz Jacobsen fekk til kongsvitjanina í 1907.

LÝSING AV HANDARBEIÐI
Klæðini fortelja nóg. Ikki

bara um, hvussu fólk hava gingið klædd, men úrvalið sigur eisini, at munur hevur verið á fólki. Og ikki minst er tað eitt innlit í handverk. T.d. hvussu skjúrini hava verið vov-in, hvussu finum tráði tær hava bundið við, hvørji mynstur hava verið nýtt o.s.v. Hetta er ein sera áhugavert framsýning, eisini fyrri tey, sum hava áhuga fyrri at binda, veva og seyma.

Klædnaframsýningin verður partur av føstu framsýningini hjá Fornminnissavninum á gamla Landsbókasavninum. Átlanin er tó at broyta hana av og á, sigur Nicolina Jensen.

randi



Tú kanst vísa teimum, sum koyra aftan fyri teg, at tú ætlar at stöðga longur frammi við at ávara tey við bremsuljósunum.

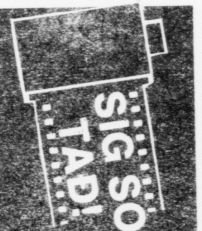
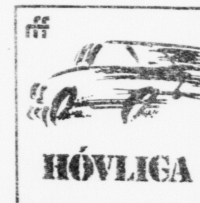
BLUNKIÐ!

- Eitt blunk á røttum stað kann verða avgerandi.

So segði maðurin: «Lyktaljos er gott at hava — eitt nú í myrkri». Rætt hevur hann. Men hvi hava vit lyktaljos á bili? Hesin spurningur verður mangan umrøddur av vegfarandi, tí alt ov nógv, ið koyra bil, sýna tað galoysni, at tey nýta ikki tey ljóstólini, sum eru í bilinum, til at boða øðrum frá ætlanum sínum. Ljósini í bilinum eru at tala við, at tala við onnur vegfarandi, gangandi eins væl og koyrandi, soleiðis at tey fáa umrátt seg fyrri teimum ætlanum tú hevur í hyggju. At ljósini ikki hava verið nýtt á røttum staði, vita vit hevur mangan gjørt ólukkuna, eitt nú í sneiðingum inn á aðra gotu, broytan av koyrigeil, framumkoyring o.s.fr. At vísa ætlan tina við ljósblunkinum, er eisini meira umráðandi, nú so nógvar fremmandir útlendskir bilar eru í landinum.

— Litið nyttar at venja uppvakandi slektina allar ferðslureglur, eisini tær við ljósnýtsluni, tá ið vit vaksnu, sum hava góðkent koyriprógv, ikki brúka hesi neyðugu tekn til at boða øðrum vegfarandi frá ætlanum okkara á koyrileiðini.

Øll biða eftir einum blunki frá tær!
(Ráðið Fyri Ferðslutrygð)



Hvi gjalda fyrri filmín, ta tú kanst fáa hann ókeypis í Fotobúðini? Góður spurningur, ikki.

sannheit??
Lat FOTO-BÚÐINA í Handilskjarnanum framkalla filmín, so fært tú ókeypis:

1 KONICA film v/ 36 myndum ELLA

1 stk. 20×30 mynd eftir egnum negativi ELLA

eyka sett av myndum av filminum, ið vit framkalla!!!

SIG SO TADI!

fotobúðin

Handilskjarnin Tlf. 11661